

Sosialistit ja sota

Englannin työväestön julistus sotaa vastaan

"Kauan uhannut yleis-euroalainen sota on nyt kintereillämme. Siitä on yli 100 vuotta, kun tällainen vaara on uhannut sivistystä. Teidän on pidettävä varanne tämän epätoivoisen tilanteen suhteen ja toimittava pikaisesti ja tarmokkaasti rauhan hyväksi.

Riippumatta siitä kuinka oikeutettua ja väärää on ollut se äkkinäinen, musertava hyökkäys, jonka militaristinen Itävallan valtakunta on tehnyt Serbiaan, on varmaa, että kaikkien maiden työläisten, jotka halutaan vetää tähän taisteluun, on terästettävä kaikki voimansa pakoittamaan hallituksiaan suojelemaan heitä sodasta.

Kaikkialla ovat sosialistit ja järjestyneet työläisjoukot ottaneet tämän tehtäväkseen. Kaikkialla on tehty ankaria vastalauseita militaristien ja asekaupustelijoiden ahneutta ja vehkeilyjä vastaan.

Me vetoamme teihin tekemään samoin täällä Suur-Britanniassa ja vieläkin tehokkaammassa määrässä. Pitäkää ankaria vastalausekokouksia kaikissa teollisuuskeskuksissa. Pakoittakaa niitä hallitsevaan luokkaan kuuluvia ja heidän lehtiään, jotka ovat kiihkeitä saattamaan teltä Venäjän hirmuhallituksen palvelukseen olemaan hiljaa ja kunnioittamaan kansan äärettömän enemmistön päätöksiä, joka ei halua olla osallisena tällaisessa häpeässä. Venäjän voitokkuus olisi nykyään maailman kiros.

Aikaa ei ole hukattavissa. Nyt jo salaisten sopimuksien ja neuvottelujen kautta, joista sivistyneen maailman kansanvaltaiset ainekset saavat . . . etää ainoastaan huhujen kautta, on otettu askella, jotka saattavat viedä meidät kaikki sotaan.

Työläiset, seisokää yhdessä rauhan puolesta! Voittakaa militaristiset viholliset ja omaa parastaan katsovat imperialistit nyt kertakalokkaan.

Englannin miehet ja naiset, teillä on nyt ennenaavistamaton tilaisuus tehdä suuremman palvelus ihmisyydelle ja maailmalle!

Me jullistamme että riiiston ja teurastuksen päivät ovat menneet; lähettäkäämme rauhan ja toveruuden jullistuksia toverillemme, joilla on vähemmän vapautta kuin meillä. Alas luokkahallitus. Alas raa'an väkivallan hallitus! Alas sota! Eläköön kansan rauhallinen hallitus!

(Kansainvälisen Sosialistitoimiston englantilaisen osaston puolesta)
J. Keir Hardie, Arthur Henderson".

Saksan sosialistipuolueen julistus

"Halkanin kentät vuotavat jo virtanaan murhattujen uhrien verta ja hävitettyjen kaupunkien ja hyljättyjen kylien rauniot savuavat; nyt jo työttömät miehet, leskiksi joutuneet naiset ja orvoiksi jääneet lapset harhalevät ympäri maata ja nyt jo on Itävallan imperialismi päästänyt irroilleen sodan koirat, tuottamaan hävitystä ja kuolemaa koko Euroopalle.

"Vaikka me tuomitsemme Serbian imperialististen nationalistien motiivit, niin me myöskin kohotamme jyrkimmän vastalauseemme Itävalta-Unkarin hallituksen sotaa kiihottavaa toimintaa vastaan. Tuon maan vaatimukset olivat julmimmat mitä koskaan on esitetty itsenäisen kansakunnan hallitukselle maailman historiassa ja ne voidaan määrittellä ainoastaan pikaisen sodan provokatsioksi.

"Saksan luokkatietoinen työväenluokka lausuu leimuavan vastalauseensa ihmisyyden ja sivistyksen nimessä sotakiikhoilijain rikokseellisia toimenpiteitä vastaan. Se vaatii jyrkästi Saksan hallitusta käyttämään vaikutusvaltaansa Itävallan hallitukseen säilyttääkseen rauhan ja että, jos häpeällistä sotaa ei voida välttää, tulee se kieltäytymään kaikista sotaisista toimenpiteistä.

"Ei tippaakaan saksalaista verta saa uhrata Itävallan itsevaltioiden vallanhimolle keisarillisten voitonhimon eduksi.

"Puoluetoverit, me kutsumme teitä suureen joukkokokoukseen, jossa ilmaistaan luokkatietoisien proletariaa-

tin järkähtämätön vaatimus rauhan säilyttämisestä.

"Vakava hetki on käsissä, vakavampi kuin viimellä vuosikymmenellä on koskaan ollut. Vaara lähennee. Maailmansota uhkaa. Valtaluokat, jotka rauhan aikana ovat teitä orjuuttaneet, halveksineet, riistäneet, tahtovat nyt solvata teitä tyklien ruokana.

"Kalkkialla on meidän huudettava itsevaltioiden korviin:

"Me emme tahdo sotaa! Alas sota!"

"Eläköön kansainvälinen veljeys!"

Saksan Sosialistipuolueen keskuskomitea.

Yhdysvaltain sosialistipuolueen julistus sotaan vastaan

Yhdysvaltain sosialistipuolue ilmausuu täten osanottonsa Europan työlläisille, jotka kunnianhimoisten hallitsijain, juonittelevain politikoiitsijain ja etuilevan kapitalistiluokan toimesta ovat ajatut veriseen ja mielettömään taisteluun.

Me pyydämme heitä ottamaan huomioon, että eri maitten työlläisillä ei ole mitään vihamielisyyttä keskenään ja että kärsimykset, köyhyys, kurjuus, työttömyys, riisto, joiden alaisina he kärsivät, ei johdu jonkun toisen maan työlläisten toiminnasta, vaan on siihen syyppiä heidän oman maansa riistäjäloukka.

Me pyydämme heitä tarkoin miettimään asemaa, ennenkuin he antautuvat ihmissetömiön hallitsijoitten johdettaviksi, jotka kurjien pyrkimystensä edistämiseksi ovat valmiit vuodattamaan tuhansien verta, aikaansaamaan kärsimykksiä miljoonille ihmisille, hävittämään maita ja tuhoamaan sivistyksen saavutuksia.

Yhdysvaltain sosialistipuolue, toimien sopusoinnussa kansainvälisen sosialistiliikkeen periaatteitten kanssa, lausuu täten jyrkästi vastustavansa tätä sotaa ja kaikkia muita sotia, alotettakoon niitä millä tekogyillä tahansa. Sota on raaka, petomainen ja riittämatön väline todellisten tahi oletettujen erimielisyyksien sovitiksi; se on ristiriidassa niiden veljeyden periaatteitten kanssa, joihin sosialistiliike perustuu.

Yhdysvaltain sosialistipuolue lausuu täten jyrkän tuomion Europan hallitsevien luokkien yli ja osottaa koko maailmalle, että ne menettelyllään tässä sodassa ovat päättäväisti osoittaneet, kuinka kykenemättömiä ne ovat ohjaamaan asioita sillä tavalla, että kansan elämä ja onni olisi turvattu.

Yhdysvaltain sosialistipuolue vetoaa kaikkiin tässä maassa asuviin vierassyntyisiin työlläisiin, erikoisesti niihin, joiden kotimaat ovat joutuneet sodan jalkoihin, — ja kehottaa heitä pitämään yhteisiä joukkokokouksia niissä ilmaistakseen työväenluokan keskinäisen solidarisuuden, joka ei riipu rotu-, kansallisuus-, tahi kieli-eroavalsuuksista. Me kehotamme kaikkia Amerikan sosialistiosastoja myötävaikuttamaan tällaisen kokousten pitämiseen.

Yhdysvaltain sosialistipuolue lausuu uskollisesti kannattavansa Europan sosialistipuolueitten kulkkia toimenteitä, joihin ne katsovat tarpeelliseksi ryhtyä ihmisten välisen rauhan ja hyvän tahdon aikaansaamiseksi.

Yhdysvaltain sosialistipuolue kehottaa Yhdysvaltain hallitusta toteuttamaan rauhanharrastuslupauksiinsa, hetimiten alkamalla sovitteleva sotivien valtojen välillä ja myötävaikuttamalla sodan pikaiseen loppumiseen.